Miljø-
direktoratet

Arnt Støme
Komagvær
9960 KIBERG

Trondheim, 23.05.2022

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
	2022/3072	Marit Doseth

Vedtak i klagesak om oppfriskning for oversittelse av klagefrist på Varangerhalvøya nasjonalparkstyrets vedtak om platting

Vi viser til klagen på Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak 17.01.2022. Klagesaken ble oversendt fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 24.02.2022. Vi misforstod saksforløpet og saken ble derfor returnert herfra 06.04.2022. Vi beklager misforståelsen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak om å avvise klagen på styrets vedtak av 14.12.2021. Det gis ikke oppfriskning for oversittelse av klagefristen.

Vedtaket er fattet etter forvaltningsloven § 33 andre ledd og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Du kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Ved befaring 09.03 2021 ble det oppdaget at det var oppført en platting mellom din hytte (den såkalte politihytta) og uthuset i Varangerhalvøya nasjonalpark. Nasjonalparkstyret sendte deg 26.03.2021 forespørsel om det var gitt tillatelse til plattingen og dersom det ikke var gitt tillatelse, ble du bedt om å søke. Ved oppmåling høsten 2021 ble det konstatert at plattingen var 13 m^2.

Du søkte den 11.04.2021 om tillatelse til oppføring av plattingen. Det var ønske om å gå tørrskodd og å holde det rent som begrunnet behovet for plattingen. Nasjonalparkstyret avslo søknaden 14.12.2021 og opplyste at klagefristen er 3 uker. Den 11.01.2022 ba du om forlengelse av klagefristen til 20. 01.2022. Klagefristen var da allerede utløpt.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre avslo 17.01.2022 forespørselen om å forlenge klagefristen.

Styret viste til at forvaltningslovens regler om klagefrist ikke var overholdt. Styret mente det ikke forelå særlige grunner som tilsa at saken burde bli behandlet selv om klagefristen var utløpt.

Klagers argumenter

Nasjonalparkstyrets vedtak om å ikke ta klagen til behandling ble påklagd i e-post 08.02.2022, en dag etter klagefristens utløp. I klagen hevdes det at det ikke er uvanlig å gi fristforlengelse i perioder med mange helligdager. Perioden fra 20. desember til 10. januar oppgis å være ekstra travel med inseminerings -og paringssesong i sauefjøset.

Nasjonalparkstyret for Varangerhalvøya sine merknader

Nasjonalparkstyret ga oppfriskning for oversittelse av klagefristen på avvisningsvedtaket. Denne klagefristen var oversittet med en dag.

I sin behandling av klagen på avvisningsvedtaket, mente styret at det ikke forelå særlige grunner som tilsa at klagen burde bli prøvd, verken i sakens innhold eller ut fra det som anføres i klagen.

Det ble vist til at dersom klagefristen ikke oppfattes eller praktiseres absolutt, vil klagefristen uthules og saker vil kunne treneres.

Styret mente at klagefristen burde være godt kjent, siden du årlig mottar en rekke vedtak hvor klagefristen alltid blir oppgitt. Styret mente at du kan lastes for å ha klaget for seint.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Vi har ingen merknader til at det gis oppfrisking for oversittelse av klagefristen på avvisningsvedtaket. Vi legger vekt på at klagefristen er oversittet med bare en dag og at en oppreisning ikke vil medføre skade eller ulempe for andre.

Hva gjelder saken?

Saken gjelder en forespørsel om forlenget klagefrist. Nasjonalparkstyret har avslått søknad om oppføring av platting på 13 m^2 i Varangerhalvøya nasjonalpark. Søker ønsker å klage på dette vedtaket, og har sendt en forespørsel til styret om utsatt klagefrist. Forespørselen ble fremsatt etter klagefristens utløp. Spørsmålet blir om henvendelsen er å anse som en klage, og i tilfelle om det skal gis oppfriskning for oversittelse av klagefristen.

Det framgår av forvaltningsloven § 33 andre ledd at underinstansen skal avvise klagen dersom vilkårene for å behandle saken ikke foreligger. At klagefristen er oversittet er en avvisningsgrunn.

Klagen blir ikke realitetsbehandlet dersom klagen avvises. Avvisningsvedtak er enkeltvedtak som kan påklages, se forvaltningsloven § 2 tredje ledd

Regelverk

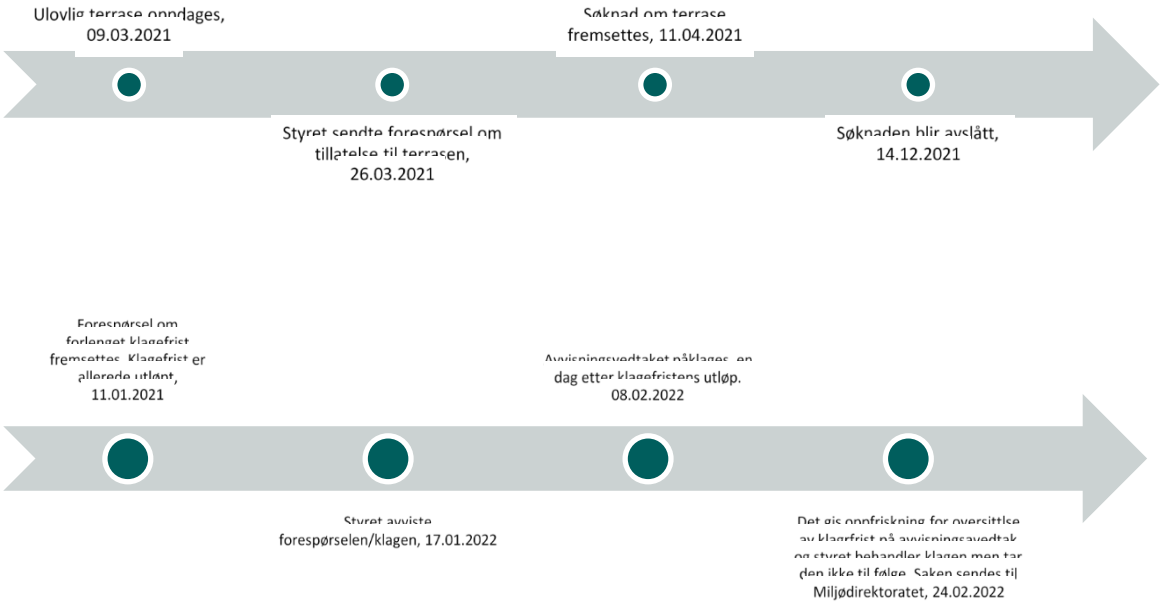
Forvaltningsloven inneholder regler om hvordan offentlige myndigheter skal behandle saker. Formålet er å sikre den enkelte innbygger en trygg og grundig saksbehandling, samt sikre likebehandling fra det offentliges side.

Ifølge forvaltningslovens § 29 er fristen for å klage på vedtak 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Dersom klagefristen ikke er utløpt, kan underinstans eller klageinstans i særlige tilfeller forlenge klagefristen, se fjerde ledd.

Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såframt parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd, se forvaltningsloven § 31.

Konkret vurdering

Siden saksgangen er kronglete, illustreres den på tidslinje.

I foreliggende tilfelle kom forespørselen om forlengelse av klagefristen etter klagefristens utløp og verneområdestyret hadde ikke anledning til å forlenge fristen, se forvaltningsloven § 29 fjerde ledd. Forvaltningsloven § 31 åpner imidlertid for at for seint innkomne klager kan tas til behandling dersom visse vilkår er oppfylt. Forutsetningen er at det foreligger en henvendelse som tilfredsstiller forvaltningslovens krav til gyldig klage. Spørsmålet blir om klagers forespørsel om forlenget klagefrist kan anses som en klage.

Forvaltningsloven § 32 angir hva som må foreligge av form og innhold for å være en klage i forvaltningslovens forstand. Kravene er ikke strenge. Det er tilstrekkelig at det det sendes en

"erklæring om klage" hvor det framkommer hvilket vedtak klagen gjelder og hvilken endring klager ønsker i vedtaket, samt at klagen er underskrevet av klager eller dennes fullmektig.

Hensynene bak bestemmelsen tilsier at uklarheter i stor grad tolkes i klagers favør. Klageadgangen skal sikre riktige vedtak og trygge den enkeltes rett, men også gi forvaltningen anledning for kontroll med egne avgjørelser. Det vises til § 32 tredje ledd som sier at klager skal gis anledning til å rette feil og mangler ved klagen. Forvaltningen har etter § 11 veiledningsplikt og dersom henvendelsen ikke oppfyller kravene til klage, kan den det gjelder gis adgang til å rette på forholdet. Dette gjelder selv om klagefristen er utløpt, se Sivilombudsmannens uttalelse i Årsmeldingen 1982 side 44.

Du opplyser i e-post 11.01.2022 at du ønsker å klage på vedtaket, og ber om forlenget frist. Selv om det ikke framgår av e-posten hvilke anførsler du har, må det antas at hovedhensikten er å få avslaget omgjort. Når det bes om at klagefristen forlenges, tolker vi det som en forespørsel om å kunne ettersende begrunnelsen for klagen. Vi mener derfor at e-posten er en "erklæring om klage" og legger til grunn at henvendelsen er å betrakte som en klage i forvaltningslovens forstand.

Nasjonalparkstyret behandlet forespørselen om klagefristforlengelse som en klage, men avviser klagen da fristen for å klage allerede er oversittet med over en uke.

Det kan gis oppfriskning for oversittelse av klagefristen etter forvaltningsloven § 31 i følgende tilfeller:
a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Grunnen til at klagefristen ikke er overholdt oppgis å være stort arbeidspress og mange røde dager i kalenderen i klagefristperioden. Dette kan gjøre det vanskelig å sette av tid til å klage, men det er likevel klagers plikt å prioritere å fremme klagen innen fristen. Mange vil kunne påberope seg samme grunn til fristoversittelse, og en forlenget frist i slike tilfeller vil i realiteten kunne medføre stor usikkerhet med hensyn til klagefristens lengde. Det vil blant annet være på bekostning av eventuelle motparters behov for å kunne innrette seg og hindre effektivitet og forutsigbarhet i forvaltningen. Vi mener derfor at klager kan lastes og at det ikke gis oppfriskning med hjemmel i bokstav a).

Selv om klager kan lastes for fristoversittelsen kan det gis oppfriskning dersom det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at klagen blir prøvd, se bokstav b). Oppfriskning etter dette alternativet er ikke kurant. Hensyn som kan tale for å gi oppfriskning er at saken er av særskilt stor betydning for klageren eller at den reiser et prinsippspørsmål som forvaltningen er tjent med at det blir tatt stilling til.

Saken i foreliggende tilfeller gjelder oppføring av 13 m^2 terrasse mellom hytte og uthus i nasjonalparken. Plattingen vil gjøre utendørs opphold i barmarksesongen mer bekvemt. Samtidig er oppføring av platting et vanlig behov, og vi kan ikke se at saken har større betydning i dette tilfellet enn i tilsvarende saker.

Miljø-
direktoratet

Alle byggetiltak i verneområdene er i utgangspunktet forbudt, og unntak i verneforskriftene fra dette forbudet gjelder i all hovedsak nødvendige byggetiltak i forbindelse med ulike nytteformål. Verneforskriften har ingen dispensasjonsbestemmelse som åpner for oppføring av plattinger, slik at en eventuell dispensasjon må hjemles i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ, som er en snever unntaksbestemmelse som ikke skal brukes til å utvide rammene for vernet. Den omsøkte platting er ikke et tiltak er av prinsipiell karakter og vi finner ikke at det foreligger særlige grunner til å gi oppfriskning for oversittelse av klagefristen etter § 31 bokstav b).

På bakgrunn av de momentene vi har vurdert overfor, tas ikke klagen på avvisningsvedtaket til følge. Det gis ikke oppfriskning for oversittelse av klagefristen på styrets vedtak om oppføring av platting.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum	Marit Doseth
seksjonsleder	seniorrådgiver

Kopi til:

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre			
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Statens hus	9815	Vadsø